

Ýaranjaňlyk belasy

كومك قلىاف: ادبيات فارسى پدر ادبيات جهان است

Kömek Kulyýew: «Pars edebiýaty, dünýä edibiýatynyň atasydyr. Ounyň täsirini diňe türkmen edebiýatyna däl, eýsem dünýä edebiýatyna-da inkar edip bolmaz, şoňa görä, pars edebiýaty, dünýä edebiýatynyň atasy hasaplanyp bilner.»

(Türkmen Studentler saýty)

قلىاف گف: نه تنها تاثیر ادبيات فارسى بر ادبيات ترکمن که تاثیر آن در ادبيات جهان نیز غير قابل انکار است. به همین دليل ادبيات فارسى را مى توان پدر ادبيات جهان دانست.

Geçen hepde Türkmenistanly ýazijylardan bir topary Eýrana çagyryldy. Olar bu ýurduň dürli medeni merkezlerine aýlanyp çykdylar we Türkmensähraly türkmen ýazyjy-şahyrlar bilen-se duwşuşdylar. Bu öz gezgeginde gutlanmaga mynasyp hereket.

Ýöne bu duwşuşygy ýola goýan eýran ıslam jemhuriýetiniň Aşgabatdaky ilçihanasy we onuň türkmensähraly gullukçysy (onuň kimdigi hemmelere belli bolsa gerek), nirde baryp ýatan YARANJAÑ şahyr sumaklary saýlap, biziň gül ýaly T.Sähraly şahyrlarymyzyň arasynda iberip, olaryň-da beýnisini zäherlemäge synaşdylar. Ýöne olaryň bu «tagallasy» dereksiz bolup çykdy.

Eýrana çagyrlan Türkmenistanly «ýazyjy-şahyrlaryň» arasynda, ozal Nyýazowyň o taýyny, bu taýyny ýalamakdan ýakasyny tanadan, häzir bolsa G.Berdimammedowyň köşk şahyryna öwrülen Kömek Kulyýew diýen şahyr-da bardy.

Bar teni-endamy ýaranjaňlyga ýugurlan bu şahyr sumak, Eýranda-da parslara ýallaklamagyny bes edmän, olaryň öwgüsini ýetirdi. Ol öz çykyşynda indi 100 ýyl gowrak biziň hakymyza ganym bolup gelýän pars edebiýatyny, dünýä edebiýatynyň atasy hasaplady. Şownistik ideýadan dop-

doly Ferdusynyň şahanasynyň gumanitar äheňlidigini öňe sürüp, ýallaklady. Şeýdibem, T.Sähraly türkmenleriň gargyşyna sezewar boldy.

Pars dili we edebiyaty, elbetde Türkmen dili we edebiyaty ýaly olaryň özüne gowdyr, ýöne bu ýerde bir asyrdan gowrak wagt bäri bize ganym bolup gelýän, biziň milli mirasymyzyň depesinden berip gelýän pars dili we edebiyatynyň zäherli tarapyna saýgarmazdan, parslara şeýle ýallaklamak nämä derkar bolduka? Onuň öwüp araşa çykaran «Şahanamasynda», Ferdusy, aýallary, ite meňzedýär, türkleri gorkak, Rüstemi batyr, türk hakany Alp-ärtüngany gorkak edip görkezyär. Pars dilindäki grammatik taýdan kemçilikleri, indi hatta olaryň öz edebiyatçylary-da boun alýar. Pars diliň hatta elip-biýsi-de araplaryňky...

Kömek Kullıýew eger-de hakykatdan söz sözlejek bolsa, eneçe 10 ýyllardan bäri gadagan edilip gelýän ildeşleriniň dilini öwüp, olaryň ýazyjy-şahyrlarynyň ene dillerini gorap saklap gelmegine berekella berip, olaryň arkasyna kakmalaydy.

Ýene bir bellemeli zat, «Türkmen Studentler» Saýtynyň dolandyryjylarynyň meselä siýasy garap bilänliginde. Okuwly-düşünjeli ýigitler hökmünde, öz halkyňy kemsidýän habary, şeýle ulaldyp ýazmaga zerurlyk ýokmuka diýýän.

Nädersiň, Türkmenistanda diňe ýarajaňlyga ýol berilýär we şeýle gylyk-häsiýetli adamlaryň syýahat etmegine we ýallakçylaryň Türkmenistana çagyrylmagyna rugsat berilýär. Ýöne bu garaňkylyk uzga çekmese gerek.

BEÝİK TAŇRY BIZI ÝARANJAŇLARDAN GORYRSYN!

AKMYRAT GÜRGENLİ